

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Partos és Noblet Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Ryszka Sambor ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa [1088 Budapest, Reviczky u. 5., Hiv. sz.: ...] alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2010. évi május hó 20. napján kelt 23.K.31.508/2009/6. számú ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperes ... számú határozatát részben, a felperessel szemben kiszabott bírság mértéke tekintetében hatályon kívül helyezi és e körben az alperest új eljárásra kötelezi, egyebekben helybenhagyja.

A peres felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi a felperest, hogy az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg az államnak 18.000 (azaz tizennyolcezer) forint fellebbezési illetéket, míg a fennmaradó fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperesi jogelőd (a továbbiakban: alperes) a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 16.§-ának (2) bekezdésében foglaltak megtartását ellenőrizte a felperes 2008. november havi műsorszolgáltatásában. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 51.§-ának (1) bekezdésében biztosított ügyféli jogok gyakorlása érdekében a 2008. december 17. napján kelt felhívásában a hatósági ellenőrzés megállapításait a műsorszolgáltató részére azzal küldte meg, hogy az ügyre vonatkozó nyilatkozatát 8 napon belül tegye meg. A felhívásra az előírt határidőn belül a felperes nem válaszolt (nem nyilatkozott).

Az alperes - az AGB-Nielsen Médiakutató Kft. adatait felhasználva, vizsgálata eredményeként - a 2009. február 25. napján kelt ... számú határozatában megállapította, hogy a felperes 2008. november 14-én 25 másodperccel túllépte az egy műsorórán sugározható reklámidőt. Ezért, az Rttv. 16.§-ának (2) bekezdése megsértése miatt, az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés e) pontja és 135.§-ának (1) bekezdés első fordulata alapján 1.368.400 forint bírság megfizetésére kötelezte. A szankció alkalmazásánál fokozottan vette figyelembe a felperes műsorszolgáltatásban az Rttv. 16.§-ának (2) bekezdésébe ütköző jogsértés visszatérő jellegét. Felsorolta, hogy azonos tárgyú jogsértések miatt mely határozataival marasztalta jelen döntés meghozataláig a felperest. Határozata indoklásában ismertette a bírság kiszámításának módját rögzítve, hogy a felperes által korábban benyújtott reklámtarifa-táblázat adatainak alapulvételével határozta meg a jogosulatlanul elért bevétel összegét (684.200 forint). A bírságot a jogosulatlanul elért bevétel kétszeresének megfelelő összegben állapította meg.

A felperes az Rttv. 16.§-ának (2) bekezdésébe ütköző jogsértés tényét elismerve, keresetében elsődlegesen az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan az alperesi határozat megváltoztatásával enyhébb joghátrány (Rttv. 112.§ (1) bek. a) vagy b) pont) megállapítását, harmadlagosan a bírságösszeg mérséklését kérte. Hivatkozott arra, hogy köztudomású és az alperes előtt is ismert tény, hogy a reklámtarifa-táblázatban feltüntetett összegeknek csak a töredéke a reklámmal elért tényleges bevétel. Ennek oka az, hogy a listaár csupán kiinduló pont, azonban a realizált bevétel ennél lényegesen alacsonyabb. A reklámtarifa-táblázat adatai alapján a jogsértéssel elért jogosulatlan bevétel számszakilag semmiképp nem határozható meg. Ezt támasztják alá a keresetleveléhez mellékelt 2007. évi beszámolójának adatai is, mert ha a reklámtarifa-táblázatban feltüntetett árakkal tudta volna értékesíteni a reklámidőket, akkor abból jóval magasabb összegű bevételt kellett volna elérnie; azonban ennek csak kb. 15%-át tette ki az összes árbevétele, amely a reklámidők értékesítésén túl más bevételi forrásokat is tartalmaz. Emiatt az alperesnek az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdés második fordulata szerint kellett volna szankcionálnia (a hasonló tárgyú ügyekben is alkalmazott bírságolási gyakorlatának megfelelően). A 25 másodperc időtartamú reklámidő-túllépés csekély súlya okán, a fokozatosság elvére is figyelemmel a bírság összege

nem lehetett volna több, mint az alperes ... számú határozatában a 40 másodperces reklámidő túllépés miatt kiszabott 100.000 forint.

Az alperes ellenkérelmében a felperesi kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint határozata indokolása kellően részletes és a törvényi előírásoknak megfelelő, amelyből a mérlegelésének szempontjai egyértelműen megállapíthatóak. Döntése tartalmazza a reklámtarifa-táblázat alapján a bírságösszeg kiszámítását, ezt vette figyelembe a jogosulatlanul elért bevétel mértékének megállapításánál. Nem feladata vizsgálni, hogy a felperes a reklámidőjét esetenként listaáron alul értékesíti. A felperes a közigazgatási eljárásban kiadott felhívás ellenére nem nyilatkozott, ezért hozta meg határozatát a rendelkezésére álló adatok alapján.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Az alperes jogi álláspontjának maradéktalan elfogadása mellett azt állapította meg, hogy a felperes által elismert jogsértés miatt a szankció megválasztásakor (Rttv. 112.§ e) pont), illetőleg a bírság mértékének meghatározásakor (Rttv. 135.§ (1) bek. első fordulat) az alperes nem követett el jogszabálysértést: határozata a mérlegelés körében kellően indokolt, míg a reklámtarifa-táblázat alapulvételével kiszabott bírság összege jogszerű. Rögzítette, hogy a felperes a hatóság felhívása ellenére sem bizonyította, hogy a reklámidő túllépés vonatkozásában mekkora volt a tényleges bevételének nagysága.

A felperes fellebbezésében a kereseti kérelmének megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytelenül ítélte jogszerűnek a szankció kiválasztását, valamint az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdés első fordulata alapján a bírság összegének a reklámtarifa-táblázat szerint való meghatározását. A magyarországi műsorszolgáltatók reklám listaárai és a valós reklámbevételek nagymértékben eltérnek, ezt az alperes a tevékenységéről készült korábbi beszámolójában maga is elismerte. A kiinduló pontként szolgáló listaárak nagyságrendileg magasabbak, mint a különféle kedvezményekkel csökkentett, és a felek közötti alkufolyamat eredményeként meghatározott végleges reklámárak. A listaárak alapján a valós reklámbevétel nem állapítható meg, ennek ellenére az alperes a reklámtarifa-táblázat adatai szerint számítva határozta meg a bírság összegét. Az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdés első fordulata kizárólag abban az esetben alkalmazható, ha a jogosulatlanul elért bevétel megállapítható; amennyiben ez bármely okból nem lehetséges, akkor jár el jogszerűen az alperes, ha ugyanezen jogszabályi előírás második fordulata alapján mérlegelési jogkörben szabja ki a bírságot 10.000-1.000.000 forint összeghatárok között. A reklámok értékesítéséből származó valós bevételei a listaáraknál jóval alacsonyabbak, ugyanis túlnyomórészt nézettségi alapon értékesíti reklámidőjét; ez a perbeli esetben is így történt. Bemutatta a nézettségi alapon történő reklámértékesítés körében meghatározó releváns tényezőket, és a rendelkezésére álló dokumentumok benyújtásával (nézettségi adatkimutatás, megrendelőlap, számla) részletezve is levezetett számítással állította, hogy a perbeli reklámidő túllépéssel érintett spot sugárzásával 81.096 forint reklámbevétele keletkezett, ezért az Rttv.

135.§-ának (1) bekezdés első fordulata alkalmazásával is legfeljebb 162.192 forint lehetett volna a kiszabható bírság összege.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, mert a felperes által sem vitatott jogsértés súlyának és gyakoriságának értékelésével az Rttv. vonatkozó rendelkezésének megfelelően határozta meg a bírság összegét.

A felperes fellebbezése - az alábbiak szerint - részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340.§-ának (5) és (6) bekezdései alapján tárgyaláson kívül, a Pp. 253.§-ának (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a felperesi fellebbezés és az alperesi ellenkérelem korlátai között bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, amelynek eredményeként a következőket emeli ki.

Az elsőfokú eljárásban a felperes elismerte, hogy a terhére rótt jogsértést elkövette. A felperes fellebbezésében előadottak és az ahhoz csatolt dokumentumok alapján a másodfokú bíróság azt vizsgálta, hogy helytálló-e az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a bírság szankció kiválasztása és a bírságösszeg meghatározása körében - az előterjesztett felperesi érvek ellenére - az alperesi határozat jogszerű.

Az alperes jogsértés megállapítása esetén az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés a)-f) pontjaiban felsorolt jogkövetkezmények közül választhatja ki azt, amely megfelel a generális- és speciális prevenció céljainak. Az egyes jogkövetkezmények - intézkedések - közötti választás az alperes döntési, mérlegelési körébe esik, melynek indokolása elengedhetetlen. Mérlegelési jogkörével élve járt el az alperes, amikor - megállapítva a felperesi jogsértést - az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés e) pontja és az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése alapján a bírság szankció alkalmazása mellett döntött. E körben indokolási kötelezettségének eleget téve kiemelte, hogy a felperes e döntése meghozataláig kilenc alkalommal sértette meg az Rttv. 16.§-ának (2) bekezdését, amely miatt az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés a) és e) pontjai szerinti jogkövetkezményeket szabta ki. Ezen indokok alapján, valamint a korábban alkalmazott szankcióknak a felperesi műsorszolgáltatásra gyakorolt nem kielégítő hatására figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a bírság szankció kiválasztásakor az alperes jogsértést nem követett el. Az alperesi határozat ugyanis e körben megfelelően indokolt, mivel tartalmazza, hogy a folyamatos és azonos jogsértés, valamint a korábbi szankciók (így bírság) eredménytelensége miatt választotta a jelen perbeli jogkövetkezményt, tekintettel arra, hogy a felperes az Rttv. reklámokra vonatkozó szabályait számos alkalommal megsértette.

Nem értett azonban egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság bírságösszeggel kapcsolatos álláspontjával.

Az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése értelmében jogosulatlanul végzett műsorszolgáltatás, illetve az e törvényben előírt bejelentés nélkül vagy attól eltérő módon végzett műsorelosztás és műsorszétoztás esetén a felelőssel szemben az alperes a jogosulatlanul elért bevétel kétszeresének megfelelő, vagy ha ez nem állapítható meg, tízezer forinttól egymillió forintig terjedő bírságot szabhat ki, melyet az Alapba kell befizetni.

A felperes által hivatkozott releváns körülményekre, így a nézettségi alapon való nem vitatott reklám-értékesítéssel, valamint a perbeli jogsértéssel elért reklámbevétellel összefüggésben helytállónak ítélte a Fővárosi Ítélőtábla azt a felperesi állítást, hogy a reklámtarifa-táblázat adatai alapulvételével a tényleges reklámbevétel egzakt módon nem határozható meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdés első fordulata szerinti kétszeres szorzót csak abban az esetben alkalmazhatja a bírság összegének meghatározásakor, ha a rendelkezésre álló bizonyítékok igazolják, hogy a jogsértésből eredő jogosulatlanul elért bevétel összegszerűen kiszámítható. Ez a perbeli esetben nem teljesült. Az alperes a listaár alapján való bírságmeghatározás helyességét a bíróság által ellenőrizhető módon nem igazolta, és az általa ismert és elfogadott tényt, miszerint a listaárak csak kiindulópontként szolgálnak nem cáfolta, így nem bizonyította az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdés első fordulata szerinti bírság meghatározás feltételeinek fennállását. Az elsőfokú bíróság tévesen tekintette megalapozottnak, és ezáltal jogszerűnek ezt a határozati rendelkezést, döntésével a Fővárosi Ítélőtábla nem értett egyet.

Az alperes a közigazgatási eljárásban kiadott felhívásához a reklámtúllépésre vonatkozó kimutatást mellékelte, azonban nem közölte, hogy a jogsértés miatti reklámbevétel meghatározásakor a listaárat veszi alapul. E hiányosságot az elsőfokú bíróság nem észlelte, míg a felperesi válaszadás elmaradását egyértelműen az alperesi számítás jogszerűségét alátámasztó releváns tényként értékelte. Figyelmén kívül hagyta, hogy a felperes kereseti érveivel szemben az alperes nem vitatta, hogy a felperes reklám értékesítése nem a reklámtarifa-táblázat alapján történik, és azt sem, hogy az alperes korábbi döntéseiben hasonló esetben, a reklámidő túllépése miatt, amennyiben nem szolgáltatott adatot a műsorszolgáltató, mérlegeléssel és az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdés második fordulata szerint határozta meg a bírság összegeket.

A felperes érdekkörébe tartozik az, hogy a jogsértéssel érintett reklámokkal kapcsolatos bevételeit igazoló hiteles dokumentumokat a hatóság rendelkezésére bocsássa, ugyanis az alperesnek csak ebben az esetben van lehetősége arra, hogy az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdés első fordulata szerinti bírságösszeget alkalmazzon. Amennyiben a felperes a reklámbevételeit igazoló dokumentumokat nem nyújtja be, ezzel kiteszi magát annak, hogy nem a számára kedvezőbb összegű bírságot szabja ki az alperes. Azonban, ha felperes nem él a hatóság által biztosított lehetőséggel, az alperes számításaihoz önkényesen nem választhat adatokat, nem vélelmezheti, hogy a perbeli jogsértéssel érintett reklámot a felperes listaáron és nem nézettségi alapon értékesítette. Konkrét reklámbevételi adatok

ismerete nélkül kalkulált módon az elért bevétel tényleges összege nem állapítható meg, ezért ilyenkor csak az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdés második fordulata alapján - mérlegeléssel - határozható meg a bírság mértéke (10.000-1.000.000 forint között).

Az alperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezési ellenkérelmében a felperes által előadottakat nem cáfolta és nem adta magyarázatát, hogy miért tartja okszerűnek a reklámtarifa-táblázat alapján végzett bírságolást. Az alperes a tényállás tisztázása körében fennálló törvényi kötelezettségét nem háríthatja el arra való hivatkozással, hogy nem képezi feladatát a - perbeli - jogsértéssel elért tényleges reklámbevétel felderítése, hiszen éppen ez határozza meg az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdésében írtak mikénti alkalmazhatóságát.

Mindezek folytán a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperes ... számú határozatát a bírság mérték meghatározása tekintetében hatályon kívül helyezte és az alperest e körben új eljárásra kötelezte, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az alperesnek a megismételt eljárásban a perbeli jogsértéssel összefüggésben - szükség esetén a műsorszolgáltató nyilatkozatának beszerzését követően - és a felperes által már előadottakat értékelve kell állást foglalnia arról, hogy a perbeli esetben a jogosulatlan bevétel mértéke meghatározható, vagy sem, és ily módon a bírság mértékét az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése első- vagy második fordulata alapján kell megállapítani. Döntését az okszerű magyarázatot tartalmazó jogi álláspontját is rögzítve, az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése alkalmazásakor figyelembevett körülményekről számot adva kell indokolnia.

A részben sikerrel fellebbező felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles a fellebbezési részilleték viselésére, míg az alperes személyes illetékmentessége folytán a fennmaradó fellebbezési illetéket a R. 14.§-a alapján az állam viseli. A peres felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a Pp. 81.§-ának (1) bekezdése alapján maguk viselik.

Budapest, 2011. évi március hó 3. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke, dr. Bacsa Andrea sk. előadó
bíró,
dr. Vitál-Eigner Beáta sk. bírónő

A kiadmány hitelül:
tisztviselő